

Årsplan

2019-2020

Emma Hjorth barnehage

Bærumsbarnehagen

Innhold

Innledning	2
Årsplan	2
Barnehagen er en pedagogisk virksomhet	2
Bærumsbarnehagen	2
Presentasjon av barnehagen	3
Vurdering av barnehagens pedagogiske praksis	4
Barnehagens pedagogiske arbeid	5
Barnehagens verdigrunnlag	5
Barn og barndom	5
Demokrati	6
Mangfold og gjensidig respekt	6
Likestilling og likeverd	6
Bærekraftig utvikling	7
Livsmestring og helse	8
Barnehagens formål og innhold	10
Omsorg	11
Lek	12
Danning	12
Læring	12
Vennskap og fellesskap	13
Kommunikasjon og språk	13
Barnas medvirkning	15
Samarbeid mellom hjem og barnehage	16
Overganger	16
Når barnet begynner i barnehagen - tilvenning	16
Overgang innad i barnehagen og mellom barnehager	17
Fra barnehage til skole	17
Planlegging, vurdering og dokumentasjon	18
Planlegging	18
Vurdering	18
Dokumentasjon	18
Barnehagens arbeidsmåter	19
Progresjon	19
Barnehagens digitale praksis	19
Barnehagens fagområder	19
Kommunikasjon, språk og tekst	19
Kropp, bevegelse, mat og helse	20
Kunst, kultur og kreativitet	20
Natur, miljø og teknologi	20
Antall, rom og form	20
Etikk, religion og filosofi	21
Nærmiljø og samfunn	21
KULTURARENA	21
Kompetanseplan	24

Innledning

Årsplan

Barnehagen skal utarbeide en årsplan. I tillegg skal det utarbeides planer for kortere og lengre tidsrom og for ulike barnegrupper etter behov. Årsplanen er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser. Årsplanen kan gi informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til myndighetsnivåene, barnehagens samarbeidsparter og andre interesserte.

Årsplanen inneholder informasjon om hvordan barnehagen arbeider med omsorg, danning, lek og læring for å fremme barnas allsidige utvikling. Planen gir informasjon om hvordan barnehageovens bestemmelser om innhold (§ 2) og barns rett til medvirkning (§ 3) og rammeplanen følges opp, dokumenteres og vurderes.

Barnehagen er en pedagogisk virksomhet

Barnehagen er i følge [Rammeplan for barnehagen](#) en pedagogisk virksomhet der samfunnsmandatet er å ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal tilby barn under opplæringspliktig alder et omsorgs- og læringsmiljø som er til barns beste. Dette skal gjøres i samarbeid og forståelse med barnas hjem.

Bærumsbarnehagen

I Bærum er det i tillegg til rammeplanen utarbeidet en barnehagemelding for bærumsbarnehagen, [Barnehagemelding 2015-2025](#).

Arbeidet med barnehagemeldingen skal bidra til at det blir et likeverdige og enhetlige barnehagetilbud i alle Bærums barnehager, for alle barn og foreldre. Tidlig innsats, mestringsperspektivet og samarbeid og samhandling skal vektlegges i bærumsbarnehagen. Barnehagen skal ses på som første trinn i utdanningsløpet, og **lek, språk og god helse** er spesielle faglige satsingsområder.

Som oppfølging av barnehagemeldingen utarbeides det kvalitetsplaner. Kvalitetsplanen skal bidra til likeverdige barnehagetilbud i Bærum og sikre tidlig innsats og bedre læring for barna i bærumsbarnehagen. Kvalitetsplanen, [Lek og læring – rammeverk for bærumsbarnehagen](#), som gjelder fra 2019 skisserer satsingsområdene:

- Kommunikasjon og språk
- Livsmestring
- Digital barnehage

Presentasjon av barnehagen

Barnehagen ble bygget som Pyraminten barnehage i 1979. Kommunen overtok driften av barnehagen i 2001 fra fylket.

Emma Hjorths område kan by på mange muligheter. Tanumskogen gir oss muligheter til korte og lange skogsturer, samt et rikt naturliv og mange aktiviteter i naturen.

Regionalt aktivitetssenter med Emma Sansehus, Emma Friskhus og Emma Kafe har beliggenhet rett ved oss. Sansehuset besøker vi annenhver uke og midt på vinteren bruker de minste barna Emma Friskhus.

Emma Hjorth skole er fem minutter. Vi har et godt samarbeid.

Barnehagen er inndelt i fire avdelinger. Dette barnehageåret har vi to avdelinger med 9 barn fra 1-2 år, en avdeling med 14 barn fra 2-4 år og en avdeling med 17 barn som er 5 år. Alle avdelingene er bemannet med barnehagelærere. Veldig mange av våre assistentstillinger er besatt av barne og ungdomsarbeidere.

Barnehagen har også en spesialpedagog ansatt på huset. Hun ivaretar barn som har behov for ekstra tilrettelegning og veiledning av personalet.

Emma Hjorth barnehage representerer et mangfold i barnegruppen og i personalgruppen. Vi har opparbeidet oss romslighet og respekt i møte med hverandre. Vi utvikler de voksnes kompetanse for å legge til rette for et godt språkmiljø for barn som har norsk som morsmål og norsk som andrespråk.

I år har vi valgt å ha følgende områder som utviklingsarbeider/prosjekter

- *Livsmestring*
- *Språk*
- *ICDP veiledning for foreldre*
- *Språkmiljø på avdeling*
- *Realfag*
- *Arbeidet mot mobbing-observasjoner*
- *Grønt flagg - klimaklok*
- *Vi er en læringplass og tar imot elever og studenter*
- *Allmennpedagogikk og det spesialpedagiske*

Vurdering av barnehagens pedagogiske praksis

I henhold til Rammeplan for barnehagen (Utdanningsdirektoratet 2017), skal det pedagogiske arbeidet i barnehagen jevnlig vurderes. Målet med dette er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og Rammeplanen.

Vurderingsarbeidet bygges i hovedsak på felles refleksjoner der hele personalgruppen er involvert. Diskusjon rundt faglige og etiske problemstillinger i lys av egen praksis bidrar til at barnehagens pedagogiske virksomhet utvikles.

Vurderingsarbeidet i Emma Hjorth barnehage foregår på flere arenaer. Vurderingsarbeid blir tatt på personalmøter og planlegningsdager der hele personalgruppen er tilstede. Vi bruker flere metoder med arbeid både enkeltvis og i gruppe.

Barnehagen har faste refleksjonsgrupper med personalet hver måned. Her bruker vi å reflektere over egen praksis og egne handlinger. I fjor året hadde vi stort fokus på likeverd og mangfold. Spesielt med tanke på det inkluderende fellesskapet.

En avdeling jobbet spesielt med systematisering og organsering av avdelingen med tanke på å til rette legge best mulig for det enkelte barn i det allmennpedagogiske tilbudet. Her brukte vi intervjuer og relasjonskartlegging i personalgruppe for å innhente informasjon og lage statestikk. Under tiltaks utprøving benyttet avdelingen seg av veiledning med spesialpedagog. Etter vurdering i fellesskap på avdelingen har personalet rettet tiltak mot organisering av tilbudet til barna og mindre tiltak rettet mot kun barnet. En praktisk konsekvens var deling av den store barnegruppen opp i mindre grupper.

Barna tar del i utviklingsarbeidet gjennom utsagn personalet plukker opp, jevnlig observasjoner av det psykiske miljøet rundt barna. Barns utsagn og tilbakemeldinger blir brukt til gjensidig refleksjoner om barns danning og utvikling mellom foreldre og ansatte.

Alle barn blir kartlagt for at personalet skal vite noe om deres utviklingsrammer slik at man kan gå inn å være et godt støttestillas.

Foreldre vurderer vår arbeid gjennom deltakelse på utviklingssamtaler og foreldremøter, fortløpende tilbakemeldinger og brukerundersøkelser. Tilbakemeldinger fra foreldre blir vurdert og reflektert rundt og i mange tilfeller ført til endret praksis.

Vi har i vår foreldregruppe mange kulturelle forskjeller. Vi bruker mye tid i samtaler og refleksjoner sammen med foreldrene.

Dette barnehageåret har vi for eksempel fått en tilbakemelding på at vi er gode til å ta imot tilbakemeldinger og kan bli bedre på å svare foreldrene ut ved store uenigheter eller forskjeller. Rutinene for å gi tilbake en tilbakemelding har blitt mer konkretisert etter dette.

Vi gjennomførte i forrige barnehageår en gruppe med ICDP veiledning for foreldre. Tilbakemelding fra deltagere er at dette tilbudet må fortsette. Barnehagen har tre ansatte som er sertifiserte veiledere og en som er under utdanning.

Barnehagens pedagogiske arbeid

Barnehagens verdigrunnlag

Vår visjon: En liten verden som styrker inkludering.

Barn og barndom

Barnehagen skal anerkjenne og ivareta barndommens egenverdi. Å bidra til at alle barn som går i barnehage, får en god barndom preget av trivsel, vennskap og lek, er fundamentalt. Barnehagen er også en forberedelse til aktiv deltakelse i samfunnet og bidrar til å legge grunnlaget for et godt liv.

Barn lærer når de opplever gleden av å mestre i et sosialt fellesskap. Vi skal gi rom for barnas ulike forutsetninger, perspektiver og forutsetninger. Vi skal bidra til at barna i et fellesskap med andre, utvikler et positivt forhold til seg selv og tro på egne evner.

Personalet:

- Støtter og stimulerer barnas utforskertrang og nysgjerrighet
- Setter av tid til undring
- Lytter og legger til rette for aktiviteter ut fra barnas interesser
- *Tar utgangspunkt i hvert barns utviklingsmessige ståsted*
- Stimulerer til gjensidig samspill mellom barna og mellom barn og voksen
- Tilstedeværende i barnas opplevelser og lek
- Ser til at alle barn har minst en av personalet de er knyttet til
- Ler sammen med barna

Demokrati

Gjennom å delta i barnehagens fellesskap skal barna få mulighet til å utvikle forståelse for samfunnet og den verden de er en del av. Barnehagen skal fremme demokrati og være et inkluderende fellesskap der alle får anledning til å ytre seg, bli hørt og delta. Alle barn skal kunne få oppleve demokratisk deltakelse ved å bidra og medvirke til barnehagens innhold, uavhengig av kommunikasjonsevner og språklige ferdigheter.

For å kunne få til demokrati i praksis må personalet:

- Lytte til barnas meninger
- Reflektere sammen med barna
- Støtter oppunder barnas ytringer slik at de blir hørt i i barnegruppen, blant annet personal og foreldre
- Hjelp til i konflikt håndtering
- Diskutere hva er rett og galt, være undrende og åpen
- Gi barna erfaringer med mindretall og flertall
- La barna få opplevelsen av å påvirke sin egen hverdag

Mangfold og gjensidig respekt

Barnehagen skal fremme respekt for menneskeverdet ved å synliggjøre, verdsette og fremme mangfold og gjensidig respekt. Barna skal få oppleve at det finnes mange måter å tenke, handle og leve på.

I Emma Hjorth barnehage jobber vi for å møte alle som mennesker og ikke som kulturer. Da har vi fokus på likheter og muligheter i de forskjellige relasjonene vi er i.

Da må personalet:

- Lytte til hva som blir sagt og lytte ferdig
- Støtte bruken av morsmål
- Markering av ulike tradisjons dager
- Hjelp hverandre med å se saker fra ulike perspektiver
- Utfordre hverandre i å tenke i andres «rammer»
- Hjelp barna med å få fram ulike perspektiver

Likestilling og likeverd

Barnehagen skal fremme likeverd og likestilling uavhengig av kjønn, funksjonsevne, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, etnisitet, kultur, sosial status, språk, religion og livssyn. Barnehagen skal motvirke alle former for diskriminering og fremme nestekjærlighet. Barnehagen skal bygge sin virksomhet på prinsippet om likestilling og ikke-diskriminering og bidra til at barna møter og skaper et likestilt samfunn. Alle skal ha like muligheter til å bli sett, hørt og oppmuntret til å delta i fellesskap i alle aktiviteter i barnehagen. Personalet må reflektere over sine egne holdninger for best mulig å kunne formidle og fremme likeverd og likestilling.

Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering. Barnehagen skal gi det enkelte barnet støtte og utfordringer ut fra egne forutsetninger og bidra til et meningsfullt liv i fellesskap med andre barn og voksne. Barnehagen skal være et miljø hvor ulike individer og ulike kulturelle ytringer møtes i respekt for det som er forskjellig. Et møte med noe som er forskjellig fra ens eget, gir muligheter for å utvikle en positiv nysgjerrighet overfor menneskers og kulturers likheter og ulikheter.

Personalet mener at likestilt og likeverdig pedagogisk praksis er:

- Personelt er gode rollemodeller tilrettelgde ut fra barnas behov
- Tilrettelegge ut fra barnas behov
- Barna skal oppleve glede
- Se den enkeltes behov - Åvære en god observatør
- Lytte og være imøtekommende
- Gi barna alternativer
- Veilede foreldre om barnas behov
- At personalet er lekende
- Være tilstede
- Gi rom til alle
- Ha empati
- Ser mer likheter enn forskjeller
- Å vise interesse
- Akseptere at andre har forskjellige meninger
- Møte mennesker og ikke kultur
- Vise forståelse for forskjelligheter
- Vi tilbyr skiskole for Maxi barna.
- Vi bruker steg for steg metode i problemløsning sammen med barn.
-

Bærekraftig utvikling

Barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal få naturopplevelser og bli kjent med naturens mangfold, og barnehagen skal bidra til at barna opplever tilhørighet til naturen.

Bærekraftig utvikling omfatter natur, økonomi og sosiale forhold og er forutsetning for å ta vare på livet på jorden. Vi har en viktig oppgave å fremme verdier, holdninger og praksis. Barna skal forstå at dagens handlinger har konsekvenser for fremtiden og oppleve tilhørighet til naturen.

Personalet skal:

- være ute og tilstede sammen med barna i all slags vær
- vise nysgjerrighet og interesse for naturen i alle årstider
- gjenbruk av materialer
- ha ivaretagelse av materialer, leker og naturen
- resirkulere sammen med barna
- lager mat sammen med barna
- spiser mest fisk
- kompostere

Bærum - en klimaklok kommune

Emma Hjorth barnehage er sertifisert med Grønt flagg. Det er en internasjonal miljøsertifisering rettet mot barnehager og skoler. Formålet med Grønt flagg er å sikre bærekraftig utvikling gjennom miljøopplæring. Emma Hjorth barnehage fikk Grønt flagg i 2018.

Dette er noe av det vi har fokus på:

- vi komposterer
- vi har laget egen grønnsaks- og urtehage
- vi har laget egne miljøregler
- vi sorterer søppel
- studerer matsvinn
- vi prøver å minske plastbruk i barnehagen. (ingen plastikk poser i garderoben, ingen bruk av engangstallerken, bestikk og kopper, bruk av flerbruksbeger til yoghurt)
- vi arrangerer loppemarked
- vi bruker gjenbrukbart nett til klær mellom barnehage og hjem

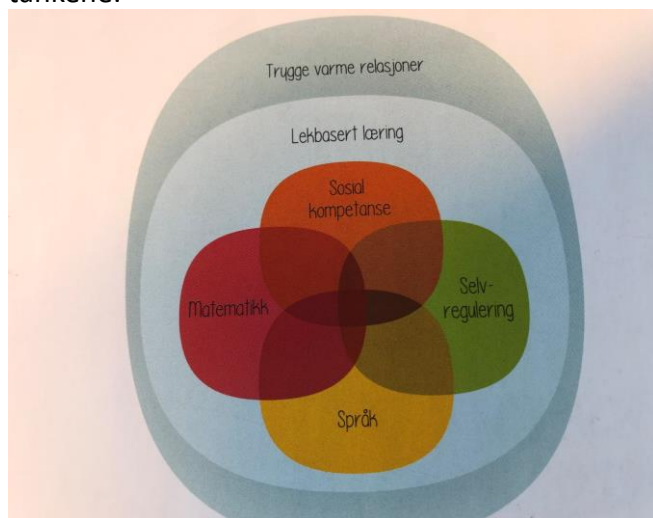
Livsmestring og helse

Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing.

Måltider og matlaging i barnehagen skal gi barna et grunnlag for å utvikle matglede og sunne helsevaner.

Emma Hjorth barnehage har tatt i bruk Lekende læring som er et forskningsbasert førskoleopplegg fra Agderprosjektet . Studier viser at barn lærer best gjennom en kombinasjon av fri lek og veiledet lek. I veiledet lek deltar barna i lekbaserte læringsaktiviteter tilrettelagt av voksne. Den voksne skal være en autoritativ voksen. Det betyr en som har varme og omsorgsfulle relasjoner til barna og samtidig setter tydelige grenser.

Når man anvender veiledet lek har den voksne et sett av gagnlige mål for aktivitetene i tankene:

Livsmestring for oss dette barnehageåret vil holde fokus på selvregulering. Stille krav og støtte oppunder robuste barn. Selvregulering innebærer enkeltl sagt viljestyrt atferd eller at vi tenker før vi handler. Det hjelper barnet til å regulere atferd, tanker og følelser.

Vi har basert fokuset vårt på tilbakemeldinger fra foreldre som er bekymret for sikkerhet for sine barn i lek med andre barn og vi erfarer forskjelligheter i krav foreldre og barnehage stiller til barna. I mange tilfeller stiller barnehagen strengere krav til selvstendighet enn det hjemmet gjør.

Personalet skal:

- ha kompetanse i nyere hjerneforskning hos barn
- utfordre og støtte barna i deres fysiske miljø
- sikre at alle barn har en god relasjon
- gi barna grunnlag for å utvikle matglede og sunne helsevaner
- kunne møte barn som er utsatt for omsorgsvikt, vold og seksuelle overgrep
- gi barn støtte til deres seksuelle utvikling

Vi vil at ingen barn skal mobbe eller bli mobbet i barnehagen. Det er utarbeidet en handlingsplan mot mobbing i Bærumsbarnehagen.

I Emma Hjorth barnehage har foreldre og personalet våren 2016 utarbeidet punkter til mobbeforebyggende tiltak.

Dette gjør foreldrene:

- Hilse på hverandre i garderoben
- Hilse på alle barn
- Være med hverandre hjem
- Si sifra til personalet når de oppdager at det er noen som faller utenfor eller det blir snakket om et barn fra barna
- Snakke godt om alle barn
- Inviterer hele avdelingen eller hele barnegrupper i bursdager

Dette gjør personalet:

- Vi går igjennom handlingsplan mot mobbing på første foreldresamtale.
- Vi bruker jevnlig observasjoner til barns lekemiljø. Dette skal synliggjøres i barnehagens HMS planer
- Vi tilbyr foreldreveiledning for å støtte foreldrene i foreldrerollen. Barnehagen har ICDP veiledere som drifter veiledningen.
- Vi har flere fester sammen med barn og foreldre i løpet av året for å skape inkludering og legge til rette for et bredere nettverk.
- Vi tilbyr barnehagens lokaler til arrangementer i foreldrenes regi.

Barnehagens formål og innhold

Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen. I barnehagen skal barna få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling.

Barnehagen skal være en kulturarena hvor barna er medskapere av egen kultur i en atmosfære preget av humor og glede.

Barnehagens fysiske miljø skal være trygt og utfordrende og gi barna allsidige bevegelseserfaringer. Personalet skal utforme det fysiske miljøet slik at alle barn får muligheter til å delta aktivt i lek og andre aktiviteter, og slik at leker og materiell er tilgjengelig for barna.

Dagen i barnehagen er delt inn i aktiviteter og faste rutiner. Personalet skal møte barnet på en omsorgsfull måte gjennom å la barnet være en aktiv medspiller og bidragsyter i samspillet dem i mellom. I barnehagen verdsetter vi hverdagslivet som læringsarena.

Barnehagen gjør endringer etter hovedopptak 2018 og vi beholdt dette som en løsning for 2019-2020.

Vi fikk inn mange små barn og trengte å ha to småbarns avdelinger.

Etter å ha sett på antall barn til de to store avdelingene valgte vi å lage en avdeling med bare 5 åringene. Dette gjorde vi etter en diskusjon over hvordan vi kunne legge best til rette for språk og aktivitetstilbudet til alle på storbarnsavdeling. Vi ser at det er mange aktiviteter og arrangementer som er rettet til skolestartere gjennom barnehageåret. I og med at det var 16 barn som er 5 år valgte vi å samle alle på en avdeling.

Slik ser dagen vår ut:

Klokken 7.30-9.00; Velkomst(Frilek inne)

Mål; Personalet ønsker barn og foreldrene velkomne når de kommer om morgen og er tilstedeværende og aktivt involvert i aktiviteter med barn

Kl. 9-12; Store barn; Voksenstyrte aktiviteter, samlingsstund og måltid

Mål for måltid: Å våge å prøve noe nytt

Små barn; Frilek ute på formiddag, samlingsstund og måltid

Kl. 12-14; Store barn; Frilek ute. Vi deler uterom og har forskjellige aktiviteter ut i fra innovasjon prosjektet LUP.

Mål. Barna skal oppleve et lekende personal.

Små barn; Stell/bleieskift/,Hvile/sove/ lek inne

Kl. 14-15; Håndvask/generell hygiene, måltid

Kl. 15-17. Frilek inne eller ut.

Barna velger aktiviteter ut i fra sine interesser.

Gjennom hele dagen tilbyr vi barna disse aktiviteter både inne og ute;

- *Konstruksjonslek- Duplo, Lego, kapla, tog-banen mm.*

- *Forming/finmotorikk- Landart, male, klippe og lime, perle, tegne, sandkasse mm.*
- *Kognitiv/konsentrasjon- Puslespill, domino, kortspill, mm.*
- *Rollelek- Dukkerom, utkleddingstøy mm.*
- *Grovmotorikk-skli, husker, klatrestativ, hoppetau, sykle mm*
- *Regel leker – eks hauk og due, stiv heks, mm*

Omsorg

Omsorg er nært knyttet til oppdragelse, helse og trygghet, og er samtidig en forutsetning for barns utvikling og læring.

Omsorg skal prege alle situasjoner i hverdagslivet og komme til uttrykk når barn leker og lærer, i stell, måltider og påkledning.

Barnehagen er opptatt av å ha et sunt og helsefremmende kosthold i barnehagen.

I barnehagen vår handler omsorg om positiv relasjonen mellom personalet og barna og om barnas omsorg for hverandre.

Slik jobber vi med omsorg:

- Foreldre og personalet er gode rollemodeller.
- Foreldre og personalet har en felles forståelse for det enkelte barns behov og for at barnet er en del av en gruppe.
- Personalet har fokus på verdier og normer som er representert i barnehagen i form av språklig mangfold
- Personalet har kunnskap om egen barnehages kulturelle og språklige mangfold slik at vi møter og møtes med respekt.
- Personalet veileder barna i samspill med andre mennesker.
- Personalet oppmuntrer barna til å formidle synspunkter og derved gi dem mulighet til deltakelse i et demokratisk samfunn.
- Personalet har fokus på fleksibilitet, ro, hvile, trygghet, gode og nære relasjoner.
- Personalet viser anerkjennelse for det enkelte barns følelser og behov.
- Utarbeidet egen tilvenningsplan med tilknytningspersoner.
- Vi serverer formiddagsmat i barnehagen.
- Vi tilbyr Halal mat til de som etterspør dette
- Fra jul til påske leier vi gymsal til de minste barna annenhver uke.
- Maxi barna får gå på skiskole i regi av Skiforeningen, i Jan/Feb
- Vi har også kjøpt inn ski og skisko til barnehagen, som barna kan bruke i barnehagen, og også låne med seg hjem

Personalet skal:

- lage et arbeidsmiljø som gir barna trygghet og trivsel
- støtte barns utvikling av empati og nestekjærighet
- utvikle barns tillit til seg selv og andre
- verdsette barnas egne omsorgshandlinger.

Lek

Leken skal ha en stor plass i barns liv i barnehagen. Leken er en grunnleggende livs og læringsform som barna kan uttrykke seg gjennom, og en viktig del av barnekulturen. Den gir barna glede, frihet og fravær av forventninger om å gjøre riktig. Det er selve lekaktivitetene og det som disse aktivitetene gir barnet av opplevelse som er det sentrale. Leken er barnas måte å være på, og har egen verdi i seg selv.

Barnehagen vår har et stort og flott uteområde. Vi har lekeapparater som er tilpasset små og store barn.

I Emma Hjort barnehage har vi fokus på;

- Støtte, inspirerer, og oppmuntre, viser engasjement for barns lek.
- Stimulere til egen lek og er aktive tilstedeværende og deltagende voksne som støtter barna i leken.
- Respektere og avbryte minst mulig, legge til rette for lekens vilkår/utvikling
- Tilbyr rom, utstyr og materiell.
- Avsette store deler av dagen til ulike former for lek.
- Arbeider med barns relasjonsferdigheter.
- Uterommet er delt i stasjoner med forskjellige leker som foregår i hele dagen.
- Lager lekearenaer i smågrupper
- Aktiv bruk av nærområdet

Danning

Danning er en kontinuerlig prosess som skjer i barnets samspill med omgivelsene. Det er en gjensidig samhandlingsprosess som forutsetter en bevisst refleksjon av voksne. *Aktiviteter og relasjoner* i barnehagen skal bidra til en dannelsingsprosess som forbereder barn til et flerkulturelt samfunn, solidaritet, demokrati og miljømessige utfordringer.

Læring

Barnehagen står for et helhetlig læringssyn der personalet skal fremme barnas allsidige utvikling av personlig, relasjonell og faglig kompetanse. Læring foregår i omsorgssituasjoner, dannelsingsprosesser, kontakt mellom voksen-barn og barn-barn, i lek og aktiviteter.

Personalet har fokus på:

- Felles forståelse for barnets behov for å utvikle seg personlig, sosialt og faglig ut fra eget nivå og egne interesser.
- Anerkjennelse for det enkelte barns følelser og mestringsbehov.
- Fokus på verdier og normer.
- Veileder barna i dannelsingsprosessen- leve sammen, ta hensyn, dele, vente på tur, forstå andres perspektiv
- Fleksibilitet, ro, hvile, trygghet, gode og nære relasjoner.

- Personalet er gode rollemodeller og tilbyr barna felles opplevelser og erfaringer

Slik gjør vi det;

- Vi ser barna som aktive deltagere i egen læring og støtter deres indre motivasjon ved å ta deres egne interesser, erfaringer og initiativ på alvor.
- Vi legger vekt på å fremme barnas undring, skaperglede og utforskertrang.
- Vi tilbyr barna aktiviteter som gir dem mulighet til å danne seg egne meninger og videreutvikle egne interesser.
- Vi jobber systematisk med å gi barna felles lærerike opplevelser og konkrete erfaringer som de kan mestrer og bygge videre på i lek, og samhandling med hverandre.

Med dette ønsker vi at barna lærer å bli trygge på seg selv, være nysgjerrig på omgivelsene, mestre og har respekt for andre.

Vennskap og fellesskap

I Emma Hjorth barnehage har vi fokus på at barna har venner, har det godt med seg selv og andre, og at de har gruppetilhørighet og glede av samvær med andre.

Personalet har fokus på at;

- Barna omgås andre på en positiv måte,
- Barna øker evnen til å mestre problemer.
- Barna takler frustrasjon på en positiv måte.
- Barna er med å forme sitt eget liv ved å påvirke sin egen hverdag.
- Barna er synlige og deltar aktivt i samspill med andre og omgivelsen.

Slik gjør vi det;

- Vi legger til rette for at alle barn skal oppleve vennskap og danne relasjoner.
- Vi fokuserer på barnets medvirkning når mål og planer settes ut i livet.
- Vi organiserer og tilrettelegger for små grupper.
- Vi i bruker steg for steg metode i problemløsning sammen med barna
- Vi lydhøre barnas innspill.
- Vi er deltagende i leken i barns premisser.
- Vi gir trøst og forståelse i vanskelig situasjoner.

Vi bruker glede og humor i samspill med barna

Kommunikasjon og språk

I Emma Hjorth barnehage har vi språkstimulering som et viktig satsingsområde. Vi voksne bruker språket bevisst i alle rutinesituasjoner gjennom hele dagen. Språkforskere er enige om

at den viktigste språkstimuleringen førskolebarna kan få er begrepstrening og kontekstauhengig samtaler, utenfor her og nå (Aukrus 2005)

Vi har valgt å dele barnehageåret i fire perioder. Det er naturlige perioder som knytter seg til hverdagslivet og årets naturlige syklus. Hver periode lages det en felles plan for hele huset. Vi har dette året valgt å fordype oss i Karsten og Petra bøkene, skrevet av Tor Åge Bringsværd og Anne G. Holt.

Vi lager en felles tavle med ideer og forslag til fortellingene i forhold til fagområdene. (Rammeplanen 2017) Denne arbeidsmåten skaper felles lekearenaer for barna og et godt læringsmiljø for barn og personalet. Vi knytter metoden «Grep om begreper» til dette arbeidet.

I samarbeid med språksenteret har vi systematisert vårt arbeid til å jobbe temabasert gjennom hele året. Vi har jobbet etter og utarbeidet disse punktene:

Plan for arbeid med felles tema og fokusord:

1. Hvor lenge skal perioden vare?
2. Bli enige om et tema/bok alle kan jobbe med over tid
3. Alle gjør seg godt kjent med temaet/boken
4. Velg ut fokusord knyttet til tema, og vurder hvordan dette kan tilpasses ulike aldersnivå
5. Ha en idemyldring på hvordan en kan jobbe med
 - Temainnholdet – hvilke aktiviteter?
 - Begrepene – hvilke aktiviteter?
6. Hvordan kan temaet synliggjøres i landskapet slik at det holdes aktivt både hos barn og voksne?

Språkfremmende aktiviteter.

- Vi tilrettelegger for lek slik at barna lærer språk av hverandre.
- Vi benevner det vi ser rundt oss og det vi gjør.
- Vi har meningsfylte samtaler med barna
- Vi har dialogisk lesing som øker barnas ordforråd og kommunikasjon kompetanse
- Vi ser på bilder og samtaler med barna om innholdet.
- Vi synger sanger og bruker konkrete under samlingsstund.
- Vi har skiskole tilbud for barn og personalet.
- Steg for steg
- Vi har delt barnehageåret i perioder og jobber systematisk med utvalgte eventyr / fortellinger.

Slik har vi tilrettelagt vår språkmiljø.

- Vi skaper tid for tilrettelagt språkaktiviteter
- Gi barna erfaring som bygger opp begrepsforståelse.
- Fremme tillit mellom barn og voksne slik at barna føler glede og trygghet ved å bruke språket

- Personalet bruker morsmål i overgangen/tilvenning (morsmål-norsk)
- Lese-venner opplegg med skolebarn som skal bli fadder til Maxi gruppen

Blant språkmateriale vi bruker aktivt i barnehagen er;

- Snakkepakken.
- Språksprell.
- Språkposer.
- Barnesamtaler.
- Lær meg norsk før skolestart.
- Språk 4.
- Grep om begreper.

Barnas medvirkning

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen.

Barnas medvirkning er sentralt for barns læring, De skal oppleve at de kan medvirke i egen hverdag. Personalet skal høre på barnas synspunkter om egen hverdag, anerkjenne deres meninger og ytringer og la dem oppleve at de har innflytelse. Barnas ønsker og behov skal møtes med en åpen og anerkjennende grunnholdning.

Dette har personalet fokus på:

- Barnas reaksjoner skal tas med i planlegging, dokumentasjons- og evalueringsarbeidet.
- Personalet er bevisst på at barn kan ha vanskelig for å uttrykke sine synspunkter verbalt, og følge opp barnet ved også å anerkjenne barnets kroppsspråk og ansiktsuttrykk, bekrefte og finne løsninger sammen.
- Barna skal oppleve at de får innflytelse på sin egen hverdag - komme med egne ønsker og klare å formidle når det er noe de ikke synes er bra (selv om det ikke alltid er deres løsning som velges).

Slik gjør vi det:

- Observerer barnas interesser.
- Forskjellige typer barnesamtaler.
- Planlegging i samlingsstund.
- Gjennomføring med hensyn til barnas bidrag.
- Evaluering med barna etterpå.

- At materiell/leker ligger tilgjengelige for barna.
Barna har innflytelse på regler og rutiner

Samarbeid mellom hjem og barnehage

Barnehagen skal legge til rette for foreldresamarbeidet og god dialog med foreldrene og ivareta foreldrenes rett til medvirkning. Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Foreldrene og barnehagens personale har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling. Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål.

- Alle foreldre blir møtt ved henting og levering av barna.
- Alle foreldre får tilbud om to samtaler i løpet av året, en på høsten og en på våre.
- Foreldre kan selv spørre om samtale ved behov.
- Alle foreldre har en samtale når barnet starter som ny i barnehage. Alle skal fylle inn barnets språkhistorie.
- Alle foreldre får et tilbud om besøksdag i barnehagen.
- Vi forventer at foreldre bidrar med å informere om barnets språk og språkmiljø hjemme.
- Vi forventer at foreldre gir beskjed når barnet skal ha ferie; høstferie, juleferie, vinterferie, påskeferie og sommerferie.
- Vi forventer at foreldre gir beskjed til barnehagen når barnet er syk.
- Vi arrangerer foreldremøter med foredrag om viktig tema som berører familielivet og barneoppdragelse.
 - Vi informerer og opplyser om norske tradisjoner
 - Utlån av ski for barn og foreldre.
 - Foreldresamarbeid i markering av høytider og festdager.
 - Vi arrangerer fester og sammenkomster sammen med foreldrene
 - ICDP veiledning for foreldre.

Mer om ICDP og foreldreveiledning kan du finne på lenken nedenfor

<http://nafo.hioa.no/wp-content/uploads/2013/04/Foreldreveiledning-i-Emma-Hjorth-barnehage.pdf>

Overganger

Når barnet begynner i barnehagen - tilvenning

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære.

Vi tilstreber at hele huset skal ha de samme rutiner for tilvenning slik at foreldrene skal få den samme informasjonen og ivaretagelsen. Barnehagen tar kontakt med foreldrene for å avtale oppstartsdag og eventuel besøksdag. Etter hovedopptaket, i Juni, har barnehagen en felles besøksdag/ foreldreinformasjonsdag for alle som skal starte i løpet av august og sept. Alle barn får en tilknytningsperson på avdelingen. Dette er for å lage tette relasjoner og trygge barna i en overgangsperiode.

Vi har satt av tre dager til tilvenning hvor foreldre må være tilstede i barnehagen. Det er en løpende dialog med foreldrene på at dette kan bli flere dager. Alt avhengig av barnet.

Overgang innad i barnehagen og mellom barnehager

Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet når de bytter barnegruppe.

Overgang fra en avdeling til en annen innad på huset starter i slutten av mai. Foreldre får informasjon om hvilken avdeling skal begynne. De barna som skal bytte avdeling vil i løpet av siste del av mai og i juni være med på forskjellige aktiviteter og måltider på sin nye avdeling. Dette er for at de skal bli kjent med lokalene, tryggere på personalet og noen andre rutiner.

Vi overfører informasjon fra den gamle avdelingen over til den nye med at pedagogene fra hver avdeling har et overføringsmøte i august.

Kartleggingsverktøy som har blitt brukt blir overført til den nye avdelingen.

Barnehagen pleier å rotere noe på personalet hver høst. Vi prøver å få til at det blir med en voksen fra liten avdeling over til stor.

Fra barnehage til skole

Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning.

Bærum kommune har fastsatte rutiner for [overgang fra barnehage til skole](#).

Det siste året i barnehagen er et spesielt år for barna. De søker større utfordringer, er mer nysgjerrige og blikket vendes ut av barnehagen.

Ved overgangen til skole sørger vi få at barna mestrer;

- Å sette i gang og avslutte en aktivitet alene
- Å konsentrere seg over tid
- Å ta imot beskjeder som blir gitt til gruppen
- Å kunne holde og føre en blyant, og beherske saks
- Å holde orden på klærne og tingene sine
- Å bli selvstendige ved på- og avkledning og toalettbesøk

Slik jobber vi;

- Barna får aktiviteter som er tilpasset alderen.
- Barna er på en mini skole dag i mai.
- Alle gamle førsteklassinger blir invitert tilbake til barnehagen etter skolestart.

- Barnehagen har et eget møte for foreldrene til skolestarterer på høsten.
- Sammen med foreldre går vi igjennom rutinene for overgangen mellom barnehage og skole og hvordan barnehagen jobber.
- Emma Hjorth barnehage har et samarbeid med Kløverbakken og Marihøna barnehage om å møtes en gang i mnd for å bli kjent.
- **Lese-venner:** Emma Hjorth , Kløverbakken barnehage og Marihøna har fått til et samarbeid med Emma Hjorth skole. Målet er å skape interesse og nysgjerrighet for bøker og skriftspråk. Det er også et ledd i å bli kjent og å bli tryggere med skolen. De elevene barna møter på skolen vil også være deres faddere i førsteklasse.
- Overgangsobjekter : sang – Stopp ikke mobb, lek – hauk og due, bok – Geitekillingen som kunne telle til ti.

Planlegging, vurdering og dokumentasjon

Planlegging

Planlegging gir grunnlag for å tenke og handle langsiktig og systematisk i det pedagogiske arbeidet. Planleggingen skal bidra til kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen. Planleggingen er utgangspunkt for refleksjon og utvikling av barnehagens pedagogiske praksis. Planleggingen er med utgangspunkt i kunnskap om barns trivsel og utvikling, og den baseres på observasjon, dokumentasjon, refleksjon, systematisk vurdering og samtaler med barn og foreldre.

Vurdering

Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen.

Dokumentasjon

Dokumentasjon av personalets arbeid synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen.

Hensikten med dokumentasjon og vurdering er å forbedre vår pedagogiske praksis. Vi bruker det som et refleksjonsverktøy, til å evaluere arbeidet vårt, og til å formidle til foreldre hvordan barnehagen jobber

Metoder for dokumentasjon vi bruker i barnehagen er;

- Progresjonsplan
- Årsplan
- månedsbrev

- Bilder og fotografier.
- Vise frem barnas arbeid.
- Barnas permer.
- Planlegningskjema til aktiviteter.

Barnehagens arbeidsmåter

Arbeidsmåtene skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og danning og gi barn mulighet for medvirkning. Personalet skal ta i bruk varierte arbeidsmåter, og de skal tilpasses til enkeltbarn, barnegruppen og lokalmiljøet. Valg av arbeidsmåter gir muligheter for å gjøre barnehagens innhold spennende og variert.

Progresjon

Barnehagen benytter seg av «Lekbasert læring -et forskningsbasert førskoleopplegg fra Agderprosjektet». Her vil avdelingene fylle ut progresjon over tema, matematikk, selvregulering, språk og sosial kompetanse.

Barnehagens digitale praksis

Barnehagens fagområder

Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. Barna skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor alle fagområder gjennom undring, utforskning og skapende aktiviteter.

Kommunikasjon, språk og tekst

- Vi har delt året i perioder med periodes eventyr og fortelling.
- Vi bruker språket i lek, samtale, konfliktløsning, spørre og fortelle
- Vi bruker språk i både formell og uformell læring situasjoner.
- Vi tilbyr barna aktiviteter som krever at de bruker språket sitt aktivt.
- Vi har konkrete og spill tilgjengelig for barna
- Vi har dialog og spontant samtale med barn ut fra sin interesse.
- I løpet av dagen deler vi barna i små grupper
- Vi bruker grep om begreper metodikken for at barna skal tilegne seg et større ordforråd.
- Vi har hengt opp bokstaver og tall i barnas høyde på avdelinger.

- Vi støtter barnas morsmål ved at personalet snakker morsmål med dem.

Kropp, bevegelse, mat og helse

- Vi har et uterom med variert terreng og overflater som barna utforsker gradvis fra de begynner i barnehagen til de slutter.
- Vi har forskjellige leke apparater og utstyr tilgjengelig for barna i hele dagen.
- Uterommet er delt i stasjoner hvor det tilbys ulike aktiviteter
- Vi har fokus på sunn mat i barnehage.

Kunst, kultur og kreativitet

- Vi tar med konkreter fra naturen og lager landart i barnehagens uterom
- Vi tilbyr barna formingsaktiviteter både inne og ut
- Vi bruker gjenbruksmaterialer.
- Vi synger på flere språk.
- Vi dramatiserer eventyr og fortellinger vi jobber med.
- Vi lager film av bilder barna tar av ting som de synes er interessant.

Natur, miljø og teknologi

- Vi drar på tur i nærmiljø for å bli kjent med omgivelsen rundt oss.
- Vi drar på tur til biblioteket.
- Vi drar på tur i skogen og utforske planter, dyr, steiner, farge former, mm.
- Vi bruker kamera til å ta bilder av interessante ting vi finner i naturen.
- Vi bruker IKT til og finner ut mer om dyr og materialer vi finner i naturen
- Klimaklok: barnehagen jobber for å få miljøsertifisering grønt flagg.
- Vi bruker Emma sansehus og Emma Frisk hus

Antall, rom og form

- Vi har et språkrom med spill og matematiske konkreter.
- Vi drar på tur i skogen og finner former og figurer.
- Vi bruker matematiske begreper i samtaler med barna
- Vi teller, måler, og veier mat vi lager.
- Vi har hengt opp tall og bokstaver i barnas rekkevidde på avdelinger.
- Vi tilbyr for eksempel pledd til å lage hytte

Etikk, religion og filosofi

- Vi bruker «steg for steg» metoden i jobb med sosial kompetanse
- Vi tar hensyn til forskjellige kulturer som er representert i barnehagen
- Vi lydhøre for barna og tar dem på alvor.
- Vi er gode rollemodeller for barna.
- Vi markerer religiøse og andre festdager som er representert med de forskjellige nasjonalitetene

Nærmiljø og samfunn

- Vi markerer festdager og tradisjoner som er representert i barnehagen
- Vi deltar i aktiviteter som vi blir invitert til og som foregår i nærmiljø.
- Vi har felles aktiviteter med barnehagene som er rundt oss.
- Vi tar buss og tog når vi drar på lengre turer.
- Vi samarbeider med skolen
- Vi bruker skogen og nærområdet
- Vi besøker bondegård
- Trafikksikker barnehage. (se eget årshjul.)

KULTURARENA

Fra Rammeplanen (2011)

Barnehagen har en viktig rolle som arena for utvikling av kulturell identitet. Vekselspill mellom formidling og barns egen aktivitet skal være en del av barnehagens særpreg. Barnehagen må være åpen for impulser fra den lokale, regionale, nasjonale og globale verden.

I barnehagen jobber vi med kulturkompetanse begrepet ut ifra en artikkel av Leon Mekonen 18.2.2013 (funnet på side til Lill Salole, Kryssekulturell.no)

Slik gjør vi det;

- Vi markerer høytider og merkedager som barna møter hjemme og samfunnet.
- Vi har til hensikt å formidle kunnskap, respekt, og forståelse av andres tradisjoner og festerdager.
- Vi er beviste på og ikke forkyner eller oppfordre til religiøse aktiviteter.
- Vi formidler fakta og symboler som er typiske innenfor hver tradisjon.

- Vi formidler forskjeller og likheter mellom ulike tradisjoner.

Markering av merkedager og tradisjoner i barnehage

Lucia.

Den 13. desember har vi en stemningsfull samling med barn, foreldre, søsken og personalet om ettermiddagen. Vi spiser hjemmebakket Lussekatter og drikker gløgg. Barna kler seg i hvitt og går i Luciatog mens de synger.

FN dag

24 okt Internasjonal fest med solidaritetsaksjon, Lære om barn i andre land og dele goder man har. Avdelingene jobber med produkter som kan selges på ettermiddagen og med Unicef kortene i forkant. Kl. 15-17.

Foreldre tar med mat.

Jul og Juleverksted.

Julen er den mest folkelige høytiden innenfor kristendommen og den som flest deltar i uavhengig av tro. Den er en høytid som er spesielt synlig i samfunnet. Derfor arbeider vi over en lengre periode med å gi julen et innhold ved å formidle sentrale juletradisjoner og julefortellinger. I løpet av desember arrangerer vi juleverksted, der vi deler oss i grupper og lager hjerter, lenker, nisser, stjerner og annen pynt som hører julen til.

Nissefest

Nisse er en skandinavisk eventyrskikkelse med rød lue og skjegg som bor i fjøset og forventer at det settes ut grøt til han på julaften. Ifølge gammel folketro eksisterte nissen i virkeligheten, og de som jobbet og arbeidet på gårdene tok ekstra hensyn til han. På nissefesten kler barn og personale seg ut som nisser, spiser grøt, går rundt juletreet og får besøk av nissen.

Påske og påskelunsj

Påskan er en høytid innenfor kristendommen og markerer Jesu død og oppstandelse. Fortellingen handler om å bli gjort narr av og fysisk krenket, men likevel tilgi og reparere det vonde. Vi formidler at påskeuken har ulike navn og litt om hva som skjedde på de ulike dagene; palmesøndag, skjærtorsdag, langfredag og påskesøndag.

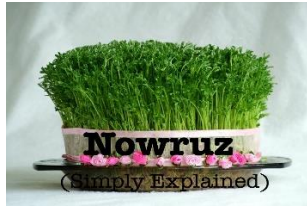
Diwali

Divali betyr «en rekke av lys» og er en lysfest som feires i oktober / november ved det hinduistiske nyttår. Tradisjonelt feires festen for å hilse gudinnen Lakshmi velkommen i håp om at hun skal bringe lykke for det kommende året. Til denne festen pyntes det vanligvis med en mengde små lys og kinaputter, det utveksles gaver og spilles spill. Vi markerer den hinduiske lysfesten Divali med malte telys. Barna maler telys i forskjellige farger og pynte med dem på et fat under et godt måltid.

Eid

Den muslimske høytiden Eid eller Id feires to ganger i året, der den ene markerer avslutningen på fastemånedens Ramadan, og den andre markerer slutten av pilegrimsreisen. Eid (id al-fitr) markerer slutten på fastemånedens Ramadan. Id (al- adha) markerer slutten på pilegrimsreisen. I barnehagen markerer en av festene årlig og pleier å gjennomføre markeringen med dans, fellessamling der vi synger sanger og viser hverandre antrekkene, dekker langbord og spiser god mat.

Newroz

Den kurdiske feiringen Newroz er både en nyttårsfeiring og nasjonaldag

Kompetanseplan

Gjennom ulike kompetansetiltak kan de ansatte styrke sin kompetanse og pedagogiske praksis i tråd med rammeplanen

Dette rører seg dette barnehageåret:

- 4 barne og ungdomsarbeidere tar videreutdanning i «Arbeid med språk, flerspråklighet og flerkulturell kompetanse i barnehagen». Dette går over to år.
- En pedagogisk leder som tar videreutdanning i « Læringsmiljø og pedagogisk ledelse».
- Emma Hjorth barnehage samarbeider med Ståvi barnehage i kompetanse heving om « En barndom uten krenkelser og vold»
- Hele personalgruppen vil gjennom året gjennomgå fagboken «Alt jeg kan – Hvordan kroppen lærer hjernen å tenke» av Grete Helle og Tom Rune Fløgstad
- Implementere kompetanse fra spesialpedagog på avdelingene.